

Sygn. akt II Ka 250/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Krośnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Arkadiusz Trojanowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Kalisz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lesku – Justyny Radzik-Czuby

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2018 roku w Krośnie

sprawy **W. A.**, s. J. i H. zd. S., ur. (...) w L.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez Prokuratora Rejonowego w Lesku i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 25 kwietnia 2018 roku, sygn. akt II K 193/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Lesku do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Lesku skierował do miejscowego Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko **W. A.** zarzucając mu, że w dniu 19 września 2017r., w miejscowości M., woj. (...), kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki V. (...), o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości - 1,32 mg/l, tj. około 2,64 ‰ alkoholu w organizmie, to jest przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Lesku z dnia 25 kwietnia 2018r., sygn. II K 193/17, oskarżony **W. A.** został uznany za winnego tego, że w dniu 19 września 2017r., w miejscowości M., pow. (...), woj. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości - 1,32 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, usiłował kierować samochodem osobowym marki V. (...), o nr rej. (...), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na niemożność wyjechania samochodem z pobocza, co stanowi występki z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 1 k.k.

Na podstawie art. 66 § 1 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. Sąd Rejonowy postępowanie karne wobec oskarżonego warunkowo umorzył na okres 2 lat próby.

Na podstawie art. 67 § 3 k.k. i art. 43 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku, z zaliczeniem na jego poczet okresu zatrzymania prawa jazdy nr (...) od dnia 19 września 2017r.

Na podstawie art. 67 § 3 k.k. i art. 39 pkt 7 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 1.500 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Nadto, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę.

Powyższy wyrok zaskarżyli Prokurator Rejonowy w Lesku oraz obrońca oskarżonego.

Apelacja oskarżyciela publicznego zaskarżyła wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego, i zarzuciła obrazę przepisu art. 13 § 1 k.k. – przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym - poprzez jego błędne zastosowanie i zakwalifikowanie działania oskarżonego W. A. jako usiłowania popełnienia czynu zabronionego w sytuacji, gdy oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie znamiona przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k., co oznacza, że doszło do dokonania czynu zabronionego, a konsekwencją błędnego zastosowania art. 13 § 1 k.k. było niezasadne przyjęcie przez Sąd, że wina oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu nie były znaczne i warunkowe umorzenie prowadzonego przeciwko wymienionemu postępowania karnego.

Oskarżyciel publiczny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Apelacja obrońcy oskarżonego zaskarżyła wyrok w całości i zarzuciła:

a) obrazę przepisów postępowania, tj. art. 2, 4, 7 i 5 § 2 k.p.k. mającą bezpośredni wpływ na treść orzeczenia poprzez:

- nieuprawnione rozstrzygnięcie występujących w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego W. A. w szczególności dotyczących okoliczności, w których oskarżony znalazł się za kierownicą samochodu V. (...), tego czy oskarżony podejmował jakiegokolwiek czynności zmierzające do odjechania pojazdem z miejsca, w którym został on pozostawiony przez J. S. oraz kwestii czy samochód od momentu pozostawienia go przez J. S. do momentu przybycia na miejsce funkcjonariuszy Policji M. O. i D. D. zmienił swoje położenie.
- brak obiektywizmu w ocenie dowodów zgromadzonych w toku przeprowadzonego postępowania karnego,
- bezzasadne przyjęcie, że oskarżony W. A. miał zamiar prowadzić samochód oraz, że zwolnił hamulec ręczny a następnie usiłował wyjechać samochodem z pobocza,

b) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia poprzez przyjęcie, że oskarżony W. A. w dniu 19 września 2017r. w M. powiat (...) województwo (...) usiłował kierować samochodem osobowym marki V. (...) w sytuacji braku dowodów w tym zakresie.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego W. A., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Lesku jest uzasadniona i skutkowałą uchyleniem zaskarżonego wyroku oraz skierowaniem sprawy do ponownego rozpoznania, co także odpowiada jednemu z alternatywnych wniosków apelacji obrońcy. Natomiast szczegółowa ocena zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego, negujących sprawstwo, jest w takim stanie rzeczy niecelowa, ponieważ sprawa będzie rozpoznawana na nowo i wówczas Sąd pierwszej instancji rozważy tezy oraz twierdzenia w niej zawartych.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy dokonał poprawnych i trafnych ustaleń stanu faktycznego, z których wyciągnął jednak błędne wnioski końcowe. Przy ustaleniu, iż oskarżony usiadł za kierownicę samochodu, wsadził kluczyki do stacyjki i przekręcił je zamierzając odjechać, a następnie, przez zwolnienie hamulca ręcznego, spowodował zjechanie samochodu z pochyłości, po czym próbował wyjechać, ale okazało się to niemożliwe, nie było uzasadnionym uznanie, iż doszło tylko do usiłowania prowadzenia pojazdu.

„Istota przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k. polega na prowadzeniu, czyli kierowaniu pojazdem mechanicznym na drodze każdego rodzaju w stanie nietrzeźwości, tj. zagrażającym bezpieczeństwu w komunikacji. Przestępstwo to jest dokonane w momencie uruchomienia pojazdu i podjęcia jazdy. Przez prowadzenie pojazdu należy rozumieć wprawienie go w ruch, kierowanie nim, nadawanie prędkości i hamowanie w sposób zgodny z konstrukcją pojazdu”. /wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 10 grudnia 2013r. [IX Ka 1523/13, LEX 1717640]

W przedmiotowej sprawie nie budzi wątpliwości, że oskarżony wprowadził pojazd w ruch, zamierzając nim odjechać. Doszło do jego przemieszczenia, zarówno w momencie uruchomienia silnika i zwolnienia hamulca, jak też przy próbie wyjechania. Istniejące dowody jednoznacznie o tym przekonują i nie wytrzymuje konfrontacji teza obrony, że oskarżony nie podejmował czynności zmierzających do odjechania pojazdem. Przed chwilą wjechania samochodem do rowu, pojazd ten widziały przynajmniej dwie osoby, niezależnie od siebie. Pierwszym był kierowca J. S., który był trzeźwy i zaparkował pojazd w sposób normalny, nie wjechał nim do rowu. Zaparkował go, wysiadł i odszedł, ponieważ z pijanym oskarżonym nie chciał więcej jechać. Drugą osobą, jaka widziała ten samochód, był przypadkowy świadek K. S.. Co prawda nie pamiętał on ustawienia ani szczegółów, ale oczywistym jest, że gdyby pojazd stał w rowie, to by to zapamiętał, bo jest to klasyczne ustawienie powypadkowe lub pokolizyjne, coś niezwykłego. Tymczasem, od początku mówił on, że zaniepokoiło go to, iż samochód stoi zaparkowany częściowo na jezdni i bez oświetlenia, dlatego nawet chciał ustawić trójkąt i proponował przeparkowanie w miejsce bezpieczne. Gdyby pojazd wisiał nad rowem, to by tego nie proponował, bo nie byłby w stanie wyjechać, co wydaje się być jasne. Wówczas oskarżony siedział z tyłu pojazdu, a potem z niego wysiadł. Natomiast gdy na miejsce przybyli funkcjonariusze, to samochód już wisiał w rowie, utknął tam w taki sposób, że nie było możliwe, by sam wyjechał. Silnik pracował, a za kierownicą siedział pijany oskarżony.

Sprawa wydaje się być jedną z tych prostych i dlatego dziwi, że wobec takiego ustalenia, Sąd przyjął tylko usiłowanie dokonania czynu. Już samo to, że oskarżony usiadł za kierownicę, załączył silnik (w tym celu musiał przestawić lewarek na „luz” lub wysprzęglić), i zwolnił hamulec spowodowało, że pojazd mógł ruszyć i w konsekwencji wprowadzenia go w ruch, zjechał do rowu. To oskarżony swoim zachowaniem wprowadził pojazd w ruch oraz spowodował, że zjechał do rowu. Czy nastąpiło to przez skrócenie kierownicy i ruszenie, czy też jedynie przez brak właściwej reakcji na działanie grawitacji po wprowadzeniu auta w ruch, to sprawa drugorzędna i bez znaczenia. Gdyby oskarżony nie wprowadził samochodu w ruch, to nadal stałby tam, gdzie go zaparkował J. S. i gdzie widział go K. S..

Wobec takiego ustalenia, nie było podstaw, aby przyjąć formę stadialną usiłowania, określoną w art. 13 § 1 k.k..

Przepis art. 454 § 1 k.k. wykluczał wydanie orzeczenia reformatoryjnego, a umożliwiał jedynie uchylenie wyroku i skierowanie sprawy celem jej ponownego rozpoznania. Ponieważ jednak będzie prowadzona od początku, Sąd pierwszej instancji weźmie pod uwagę i rozważy także twierdzenia apelacji obrońcy, a w razie potrzeby sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, odniesie się do nich. Przy prowadzeniu postępowania Sąd Rejonowy będzie mógł w pełnym zakresie skorzystać z normy art. 442 § 2 k.p.k.

Podstawą orzeczenia Sądu Odwoławczego są przepisy art. 437 § 2 k.p.k., art. 438 pkt 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k.